

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG BREDE DOORLICHTING

VBS DE ZANDLOPER TE NIJLEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 8409

Instelling VBS De Zandloper
Zandlaan 46 - 2560 NIJLEN

Beleidsverantwoordelijke Roel THYS

Telefoonnummer 03 481 87 67

E-mail secretariaat@zandlopernijlen.be

Website www.zandlopernijlen.be

Bestuur VZW OZCS Zuid-Kempen
Mgr. Donchelei 7 - 2290 VORSELAAR

Scholengemeenschap DIAMANT
Bergstraat 12 - 2280 GROBBENDONK

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB 1 Antwerpen - Middengebied
Mgr. Donchelei 9 - 2290 VORSELAAR

Start- en einddatum doorlichting 22/05/2023 - 26/05/2023

Inspectieteam Cris HENS
Dirk JANSSENS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	10
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	10
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	13
4.3	Mens en maatschappij in de lagere afdeling	16
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	19
6	Respecteert de school de regelgeving?	21
7	Samenvatting	22
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	22
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	23
7.2.1	De onderwijsleerpraktijk	23
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	24
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	25

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

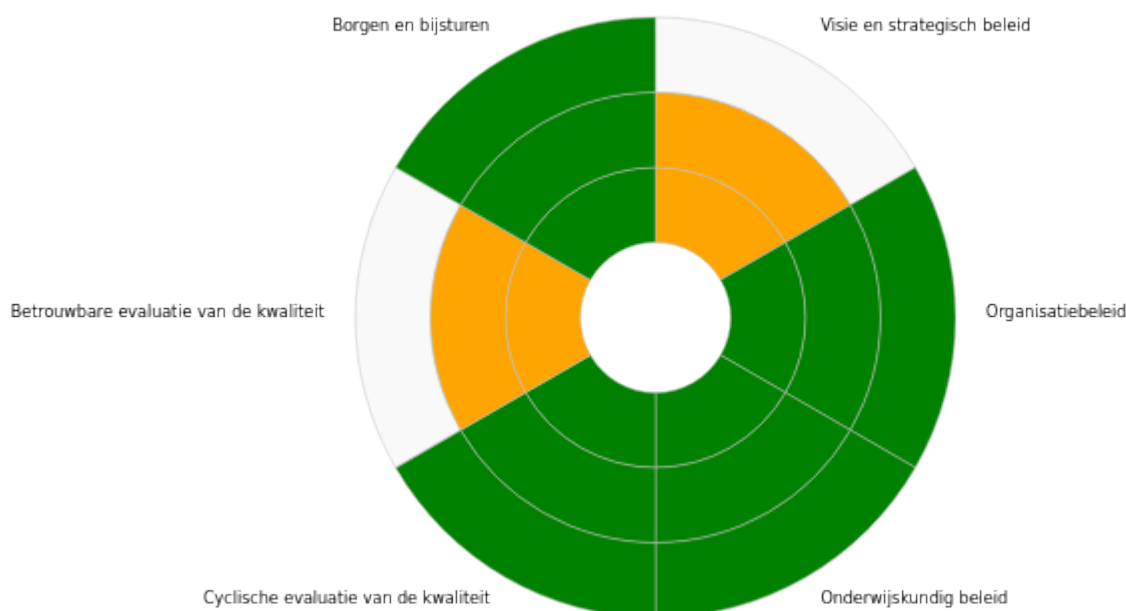
Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Zandlaan 46 - 2560 NIJLEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid De school heeft een duidelijke algemene visie en weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. De visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. De school werkte een eigen pedagogisch project uit met een aantal duidelijke accenten waaronder het belang van verbondenheid én de specifieke aandacht voor kwetsbare kinderen. De school kan haar visie nog duidelijker expliciteren en communiceren in functie van de interne, gezamenlijke doelgerichtheid en van de uitstraling naar de ruimere gemeenschap. Bovendien is er nood aan visieontwikkeling rond deelaspecten zoals rond kwaliteitsvol wereldoriënterend onderwijs en kwaliteitsvol kleuteronderwijs. Ze kan zich hiervoor laten inspireren door het leerplan, actuele en wetenschappelijke inzichten én de eigen ervaring. De school heeft beperkt zicht op hoe ze haar visie en schoolontwikkeling wil realiseren. Er is nood aan een structurele implementatie van het proces van schoolwerkplanning. De school zoekt nog naar een schooleigen invulling van de beleidsinstrumenten aangereikt door het schoolbestuur zodat deze werkbare instrumenten worden die richting kunnen geven aan de schoolwerking, de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding.

Organisatiebeleid De school streeft naar een verbindende schoolcultuur. Ze ontwikkelt en voert dan ook een beleid, waarbij participatie en dialoog belangrijk zijn. Kenmerkend zijn de open teamsfeer en de toegankelijkheid van de directeur. Er is een transparante communicatie met ouders. Vooral binnen de lagere afdeling is er een grote dynamiek bij de leraren om in te spelen op externe vragen, maatschappelijke verwachtingen en actuele onderwijskundige ontwikkelingen. Het schoolbeleid stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Binnen de school zijn er verschillende formele overlegstructuren zoals personeelsvergaderingen, zorgbabbels en werkgroepen. Deze kunnen evenwel nog aan efficiëntie winnen door onder meer duidelijkere doelen voorop te stellen. De school werkt samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de schoolwerking te versterken. Illustratief hiervoor zijn de Europese uitwisselingsprojecten waaraan de school deelneemt. Ze communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

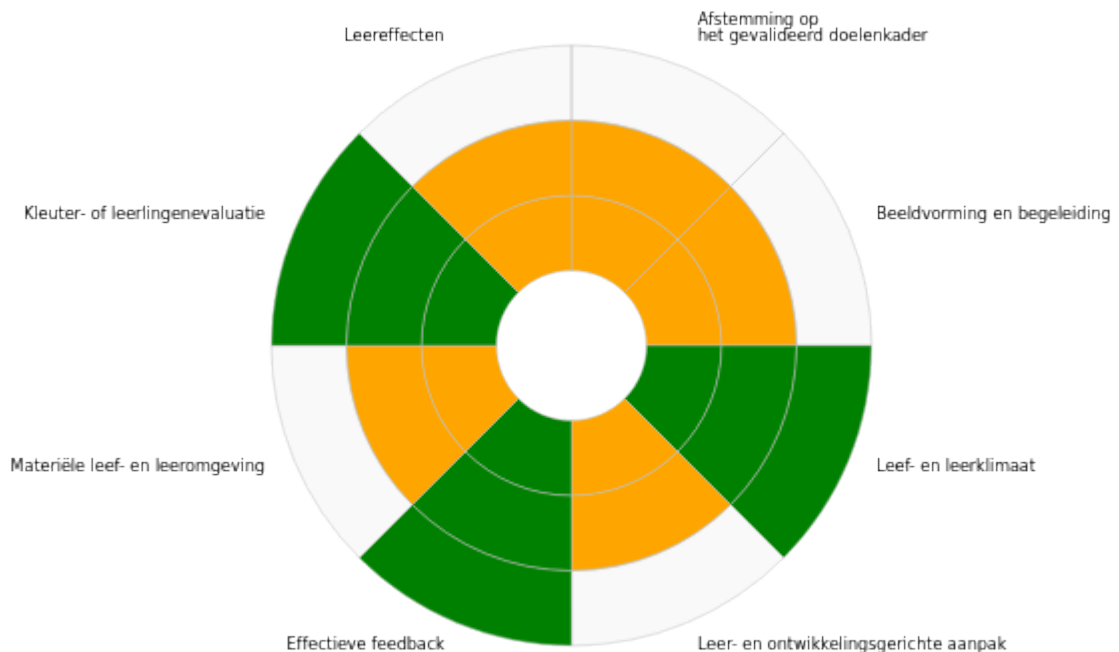
Onderwijskundig beleid De school geeft de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de professionalisering richting aan de hand van duidelijke verwachtingen, doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Het schoolbeleid ondersteunt de teamleden. Ze hanteert een waarderende leiderschapstijl binnen een cultuur van openheid, vertrouwen en brede verantwoordelijkheid. Het is een aandachtspunt om in functie van het optimaliseren en stroomlijnen van de vele vernieuwingsinitiatieven de implementatie ervan tot op de klasvloer niet uit het oog te verliezen. Dit vraagt om voldoende opvolging. De school staat nog voor een aantal onderwijskundige uitdagingen zoals de optimalisering van het leergebied mens en maatschappij en de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking cyclisch. Ze heeft daarbij aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding, de leereffecten en het leerlingenwelbevinden. Over het algemeen beschikt de school over een groot reflectief vermogen waarbij de school gericht is op een continue groei of bijsturing van de onderwijskwaliteit, zeker met betrekking tot vernieuwings- en optimaliseringsinitiatieven. De kwaliteit van de evaluatie kan nog versterkt worden door systematisch en binnen een bepaalde tijdspanne de vormgeving, de begeleiding en het bereiken of nastreven van de onderwijsdoelen van de verschillende leergebieden onder de loep te nemen.

- Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit** De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij haar evaluaties. Systematische bevestigingen van leerlingen, leraren en ouders gebeuren in beperkte mate. Ook klasbezoeken en functioneringsgesprekken worden in mindere mate benut om een zicht te krijgen op de onderwijskwaliteit. De school heeft bij haar evaluaties aandacht voor de resultaten van enkele gevalideerde toetsen. Ze slaagt er evenwel nog weinig in om de eigen resultaten en effecten bij de leerlingen te gebruiken en deze op schoolniveau te benutten in functie van de kwaliteitsbewaking. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.
- Borgen en bijsturen** De school krijgt in toenemende mate zicht op haar sterke punten en werkpunten, met bijzondere aandacht voor de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding, de leereffecten en het leerlingenwelbevinden. Ze ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. De school bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is, maar dit gebeurt veeleer op een informele manier. De school zoekt nog naar een systematiek om maatregelen en afspraken structureel en duurzaam te verankeren en te borgen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

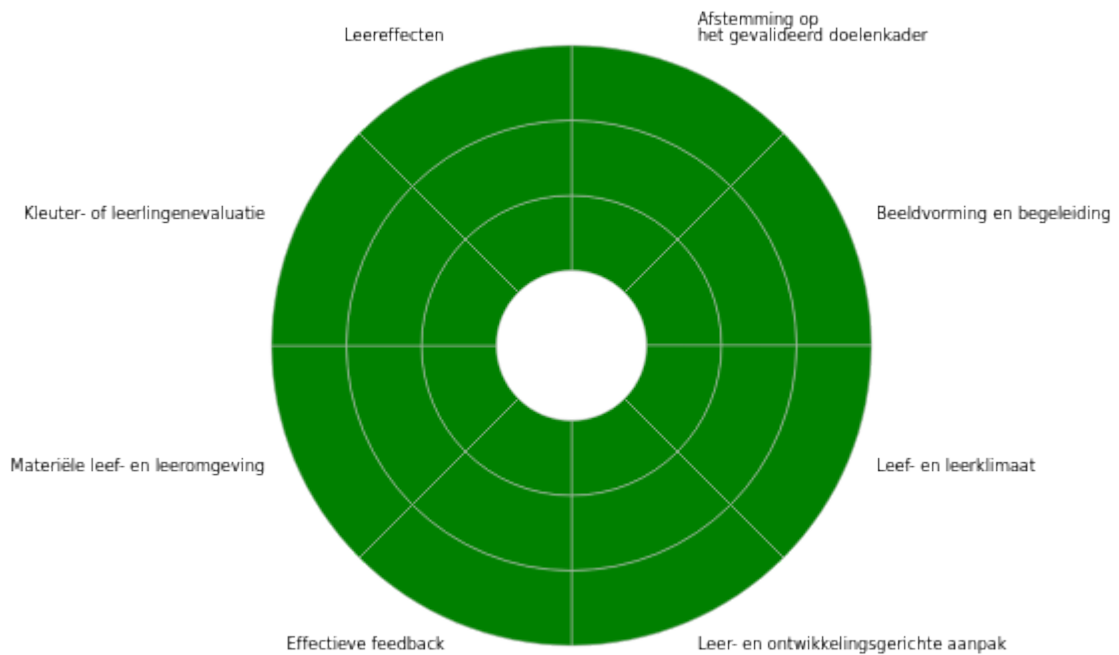
Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De leraren hanteren bij de voorbereiding en de planning van hun thematisch aanbod de doelen van het gevalideerd doelenkader. Vanuit een brainstorm worden focusdoelen bepaald met activiteiten binnen verschillende ervaringssituaties. De diepgang waarmee de doelen worden aangeboden, is een aandachtspunt. Bovendien hebben de leraren beperkte aandacht voor de verticale samenhang in de opbouw van kennis, inzichten, vaardigheden, attitudes en strategieën over de klasgroepen heen. Recent werden wel afspraken gemaakt in functie van voorbereidende leesactiviteiten. De samenhang tussen de aangeboden doelen en de volledigheid en het evenwicht ervan zijn nog werkpunten. Visieontwikkeling en professioneel overleg waarbij de verschillende ontwikkelvelden diepgaand worden verkend, kunnen stimulansen geven tot het uitbouwen van een meer doelbewust aanbod.

Beeldvorming en begeleiding	De leraren leveren inspanningen om zich een actueel en breed beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. Ze doen dit via observaties en evaluaties op basis van de ontwikkelvelden, overgangsgesprekken en informatie van de ouders. De leraren differentiëren intuïtief tijdens de vrije speelmomenten om in te spelen op de individuele noden van kleuters. Ze laten echter kansen liggen om die beeldvorming gericht en planmatig te benutten om haalbare en uitdagende doelen te stellen en de begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg doelbewust vorm te geven, met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum. De opvolging van de effecten en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leef- en leerklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle kleuters zich goed voelen. De leraren gaan veel in interactie met de kleuters en doen dit op een ontmoetende en verbindende manier. Ze hebben veel aandacht voor het welbevinden van de kleuters en gaan positief om met de diversiteit van de groep kleuters. De kleinschaligheid draagt bij tot het familiaal karakter van de school waarbij er een open, laagdrempelige en positieve communicatie is met ouders.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze doen dit via een thematische werking waaraan ze een betekenisvol activiteitenaanbod koppelen. De activiteiten zijn gericht op een actieve deelname en inbreng van de kleuters waarbij deze veel ruimte krijgen tot exploreren en experimenteren. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak en het aanbod geleidelijk, uitdagend en taalontwikkellend te maken én af te stemmen over de verschillende klasgroepen heen. Het doelbewust verdiepen en verrijken van het (spontane) spel van de kleuters, zijn werkpunten. De leraren hebben aandacht voor de metacognitieve vaardigheden. Het taal geven aan en visueel maken van de executieve functies naar kleuters toe, kan dit nog meer bevorderen. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen beperkt efficiënt. Het vormt een uitdaging om als team kritisch te kijken naar een aantal pedagogische evidenties zoals het onthaal en de kringgesprekken om de efficiëntie en de effectiviteit ervan te verhogen.
Effectieve feedback	De leraren geven geregeld feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. De leraren hebben bij de leerervaringen van de kleuters veel aandacht voor positieve, bekrachtigende feedback op persoonsniveau. De feedback is op het product en soms ook op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback kan aan kracht winnen door sterker te vertrekken vanuit de doelen. De feedback is constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

- Materiële leef- en leeromgeving** De infrastructuur voldoet om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De leraren beschikken over ruime lokalen en een gemeenschappelijke speelzaal. Ook de buitenruimte biedt voldoende impulsen voor de kleuters. De leraren laten echter kansen liggen om de beschikbare infrastructuur efficiënt in te zetten. Zo kunnen de tussenklas en de speelzaal een functionelere invulling krijgen onder meer in functie van de motorische ontwikkeling van de kleuters. De ontwikkelingsmaterialen en het meubilair ogen in de meeste klassen erg verouderd. Bovendien belemmert het overaanbod van materialen een rustige en gestructureerde klasomgeving. De materiële leef- en leeromgeving is daardoor dan ook beperkt stimulerend.
- Kleuter- of leerlingenevaluatie** De observatie en evaluatie zijn over het algemeen representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, betrouwbaar, en breed. De objectiviteit van de evaluatie kan nog versterkt worden door per ontwikkelveld duidelijke criteria voorop te stellen. Bovendien is het nog een uitdaging om te onderzoeken op welke manier de groei en evolutie van de kleuters in kaart kan worden gebracht binnen het kindvolgsysteem. Specifiek voor de oudste kleuters en in functie van de overgang naar het eerste leerjaar gebeurt een bijkomende screening gebaseerd op een aantal focusdoelen rond taal, wiskunde, motoriek, werkhouding en socio-emotionele ontwikkeling.
- Leereffecten** De huidige onderwijsleerpraktijk biedt gedeeltelijke garanties dat de leraren de doelen van het gevalideerd doelenkader bij de kleuters in voldoende mate en met voldoende diepgang nastreven en de verwachte ontwikkelingsvorderingen bij de kleuters realiseren. Het is een werkpunt voor de kleuterafdeling om samen als team in te zetten op visieontwikkeling rond thema's van kwaliteitsvol kleuteronderwijs en om de uitvoering ervan samen te concretiseren in de klaspraktijk. Als basis hiervoor kan ze gebruik maken van een aantal actuele onderwijskundige referentiekaders, wetenschappelijke inzichten en praktijkkennis uit de eigen of andere scholen.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

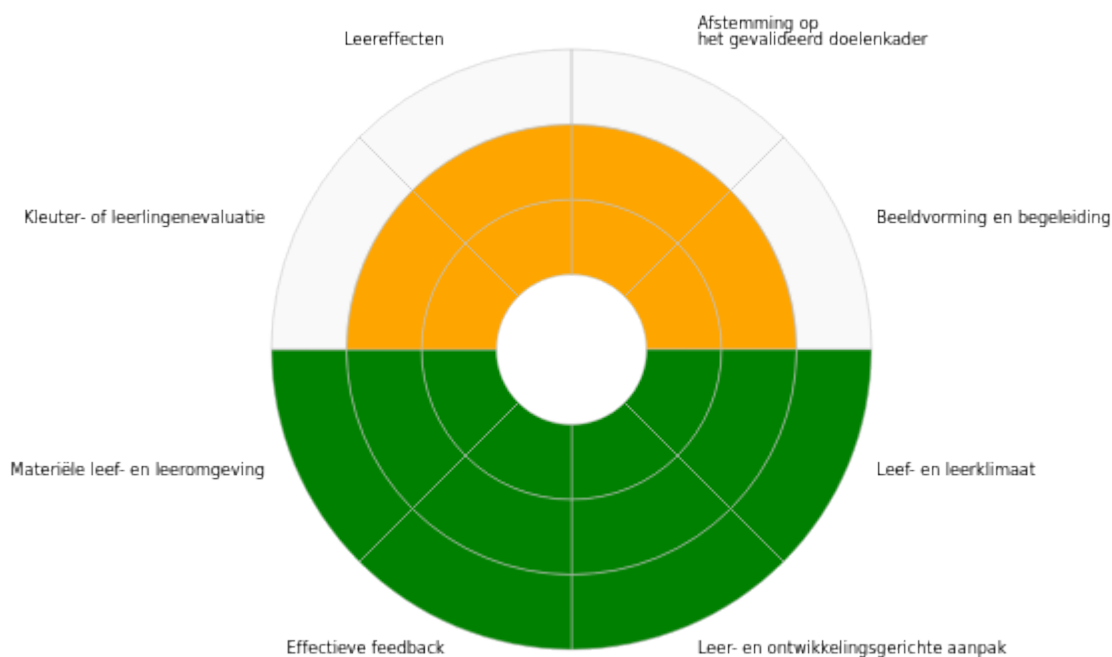
Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Ze zorgen voor samenhang tussen de aangeboden doelen. Het team gebruikt onderwijsleerpakketten die afgestemd zijn op het doelenkader. De leraren gebruiken de onderwijsleerpakketten vrij selectief en flexibel met het oog op de afstemming ervan op de beginsituatie van de leerlingen en op de beschikbare onderwijstijd. Ze hebben hierbij aandacht voor de verwerving van kennis en inzichten en voor de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes. Geregeld de volledigheid en de graduele opbouw van de doelen en het evenwicht tussen de verschillende domeinen bewaken, blijft een permanent aandachtspunt.

Beeldvorming en begeleiding	De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg. De leraren gebruiken de mogelijkheden binnen de onderwijsleerpakketten om de begeleiding vorm te geven, in het bijzonder voor de organisatie van (binnenklas)differentiatie en remediëring. Periodieke besprekingen tijdens zorgbabbels en multidisciplinair overleg leiden tot een vrij planmatige, actiegerichte aanpak voor de (verdere) begeleiding van leerlingen met specifieke (onderwijs)behoeften. De functionaliteit van de neerslag ervan in het leerlingvolgsysteem en van de begeleidingsplannen kan nog verhogen door een duidelijke explicitering van (begeleidings)doelen als basis voor verdere acties binnen de verhoogde zorg. De leraren volgen de effecten van de begeleiding op en sturen bij waar nodig. Het stellen van realistische maar voldoende hoge verwachtingen aan alle leerlingen vormt een ontwikkelkans met het oog op de verhoging van de effectiviteit van het reguliere aanbod.
Leef- en leerklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin de leerlingen zich goed voelen. Ze hebben aandacht voor het algemeen en cognitief welbevinden van de leerlingen. Ze creëren een open, rustig klimaat waarbij positieve interacties en wederzijdse steun kenmerken van het 'samen leven en leren' zijn. De leraren gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep. De kleinschaligheid van de school resulteert in een 'mini-samenleving' waarin leerlingen, ouders en leraren elkaar erkennen, waarderen en elkaars eigenheid respecteren.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. Het flexibel gebruik van de onderwijsleerpakketten en van de bijhorende didactische suggesties leidt over het algemeen tot een vrij doordachte, transparante en effectieve aanpak. Deze aanpak is veelal geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. Waar nodig en wenselijk verbreden de leraren vanuit hun ervaring het aanbod en stemmen hun aanpak af op de verschillen tussen en de noden van de leerlingen. Ze focussen in toenemende mate op het aansluiten bij de voorkennis van de leerlingen, het duidelijk vooropstellen van leerdoelen en het aanzetten tot nadenken over en toepassen van leerstrategieën. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze organiseren hiertoe wekelijks structureel werkperiodes waarbij leerlingen zelf het eigen leren meer in handen mogen en kunnen nemen. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.

- Effectieve feedback** De leraren geven geregeld feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als – in toenemende mate – op het proces gericht. Feedback met als focus de zelfregulatie vindt veeleer leraarafhankelijk plaats. De gegeven feedback is veelal duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De doelgerichtheid van de feedback heeft nog groeikansen. Een gezamenlijke, kritische reflectie over het geven van effectieve feedback kan de kwaliteit ervan nog verhogen.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leraren zetten extra materialen in vanuit een verhoogde gevoeligheid om onder meer de leesmotivatie en de leesvaardigheid, in het bijzonder begrijpend lezen, te verhogen. Ze investeren daarnaast in het doordacht gebruik van de digitale infrastructuur. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
- Kleuter- of leerlingenevaluatie** De observatie en evaluatie zijn globaal representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De onderwijsleerpakketten zijn algemeen richtinggevend voor de evaluatiepraktijk. Het selectief gebruik van deze pakketten daagt de leraren echter uit om bij de evaluatie de volledigheid van en het evenwicht tussen de verschillende domeinen gedurig te bewaken om de betrouwbaarheid van de evaluatie te garanderen. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, fair en breed. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie. De verwerking van de evaluatiegegevens vormt mee de basis voor de bepaling van het vervolgaanbod en resulteert onder meer in de toenemende opname van relevante informatie over de vorderingen van de leerlingen in het leerlingvolgsysteem.
- Leereffecten** De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

4.3 Mens en maatschappij in de lagere afdeling

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

Het team opteert voor een geïntegreerde aanpak van de leergebieden 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek' via een combinatie van thema's uit onderwijsleerpakketten en eigen uitgewerkte thema's. Deze optie impliceert de noodzaak aan een structurele afstemming op het gevalideerd doelenkader en een graduele opbouw over de leerjaren heen. Het team investeert daartoe in een periodieke afstemming van de thema's over de leerjaren heen waardoor inhoudelijke overlappingen of hiaten worden opgespoord en weggewerkt. Een optimalisering van de horizontale, multiperspectieve samenhang kan de afstemming op het doelenkader en de (didactische) kwaliteit van de thema's nog verhogen, in het bijzonder voor doelen gericht op de verwerving van inzichten en (cognitieve) vaardigheden. Expliciete aandacht voor de frequentie waarmee leerplandoelen aan bod (moeten) komen, kan eveneens de (verticale) samenhang tussen de doelen en de volledigheid en het evenwicht ervan nog verhogen.

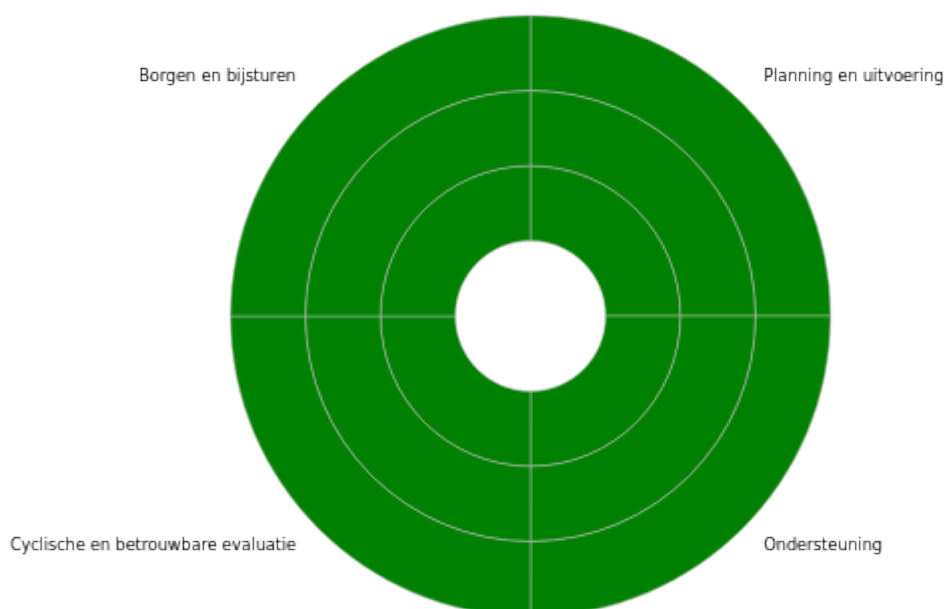
Beeldvorming en begeleiding	De leraren leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Ze laten echter nog kansen liggen om die beeldvorming uitdrukkelijk te benutten om haalbare en uitdagende doelen te stellen en de begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg vorm te geven, met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum. Hoewel de leraren inzetten op het momentaan inspelen op verschillen tussen leerlingen en op remediëring na een evaluatiemoment kan een meer gedifferentieerde aanpak de effectiviteit van de begeleiding nog verhogen. De opvolging van de effecten en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leef- en leerklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin de leerlingen zich goed voelen. Ze creëren een open, rustig klimaat waarbij positieve interacties en wederzijdse steun kenmerken van het 'samen leven en leren' zijn. De leraren gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep. De kleinschaligheid van de school resulteert in een 'mini-samenleving' waarin leerlingen, ouders en leraren elkaar erkennen, waarderen en elkaars eigenheid respecteren. Het team focust hierbij impliciet op heel wat aspecten van de domeinen mens en maatschappij met inbegrip van sociale vaardigheden en relaties.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. Ze sluiten geregeld aan bij de interesses, de leef- en beleavingswereld van de leerlingen en de actualiteit. De leraren zorgen voor realistische contexten door extra-murosactiviteiten en leeruitstappen te organiseren of door externen uit te nodigen op school. Ze kiezen leeractiviteiten die gevarieerd zijn op het vlak van inhoud en groeperingsvormen. De aandacht voor horizontale en verticale samenhang van het aanbod binnen en over de leerjaren heen heeft nog groeimarge. Zo kan een meer doordachte en samenhangende opbouw van de tijd- en ruimtekaders doorheen het schooljaar zorgen voor een hogere doelgerichtheid van de aanpak. De leraren besteden toenemende aandacht aan metacognitieve vaardigheden, onder meer via de lopende implementatie van executieve functies en het wekelijks organiseren van werkperiodes. Ze maximaliseren de tijd om te leren.

- Effectieve feedback** De leraren geven geregeld feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als – in toenemende mate – op het proces gericht. Feedback met als focus de zelfregulatie vindt veeleer leraarafhankelijk plaats. De gegeven feedback is veelal duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De doelgerichtheid van de feedback heeft nog groeikansen. Een gezamenlijke, kritische reflectie over het geven van effectieve feedback kan de kwaliteit ervan nog verhogen.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
- Kleuter- of leerlingenevaluatie** De observatie en evaluatie zijn beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De mate waarin leraren de observatie en evaluatie in het onderwijsleerproces inbedden en komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie verschilt van leraar tot leraar. Een verdere afstemming op de doelen en op de didactische optimalisering van het onderwijsleeraanbod en -proces kan de functionaliteit van de evaluatiepraktijk voor de beeldvorming en begeleiding nog verhogen.
- Leereffecten** De leerprestaties bieden gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- gebouwen en onderhoud
- noodplanning.

Planning en uitvoering De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. De school heeft ook systematisch geïnvesteerd in het optimaliseren van de gebouwen. Voor het bepalen en uitvoeren van passende preventiemaatregelen en acties maakt de school gebruik van onderbouwde risicoanalyses, rondgangen door de externe preventiedienst en keuringen. Ze neemt die acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De school voert de geplande acties systematisch en nauwgezet uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doeltreffende compenserende maatregelen.

- Ondersteuning** De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Ze beschikt over efficiënte structuren met betrekking tot de processen elektriciteit, gebouwen en onderhoud en noodplanning. De preventieadviseur op niveau van het schoolbestuur ondersteunt en faciliteert de lokale preventiewerking. Een extra aanspreekpunt op school zou een waardevolle meerwaarde kunnen zijn.
- Cyclische en betrouwbare evaluatie** De school evalueert systematisch en cyclisch de processen en bijhorende acties. De preventieadviseur voert verschillende gerichte risicoanalyses uit. De school verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners bij de evaluaties. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar. Momenteel gebeuren de rondgangen meestal thematisch. Het is een aandachtspunt om op regelmatige basis ook globale, brede rondgangen te doen.
- Borgen en bijsturen** De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Zo installeerde de school recent een brandalarminstallatie. Het overaanbod aan (verouderde) materialen brengt de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne in de kleuterafdeling in het gedrang. Bovendien zorgen een aantal van die verouderde materialen voor extra risico's. Illustratief hiervoor zijn de kapstokken zonder afscherming in de speelzaal, de opstapeling van verschillende materialen en het gebruik van nageltjes of haakjes bij planningsborden.

6 Respecteert de school de regelgeving?

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	◆
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	●

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling	Mens en maatschappij in de lagere afdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	◆	●	◆
Beeldvorming en begeleiding	◆	●	◆
Leef- en leerklimaat	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	●	●
Effectieve feedback	●	●	●
Materiële leef- en leeromgeving	◆	●	●
Kleuter- of leerlingenevaluatie	●	●	◆
Leereffecten	◆	●	◆

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	●
Ondersteuning	●
Cyclische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.
- De kwaliteit borgen van het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
- De kwaliteit borgen van het leef- en leerklimaat.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot visieontwikkeling en kwaliteitsbewaking.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor mens en maatschappij in de lagere afdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot afstemming op het gevalideerd doelenkader.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot beeldvorming en begeleiding.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling (erkenningsvoorwaarde).